

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 5. Utrùm etiam reprobi inveniantur in vera Christi Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

ARTICULUS IV.

Utrum excommunicati sint de Ecclesia.

RESPONSIO.

Nominatim excommunicati non sunt de Ecclesia. Prob. 1. ex Matth. c. 18. ubi dicitur: *Si Ecclesiam non audierit* (is qui de crimine aliquo apud illam accusatus est) *sit tibi sicut ethnicus & publicanus*, hoc est, propter contumaciam excommunicetur: quod enim ibi Christus agit de potestate excommunicandi & de excommunicatione; patet ex verbis proximè subsequen- tibus: *Amen dico vobis, quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in caelo*. Ergo nominatim excommunicati se habent ad Ecclesiam ut ethnici. Atqui ethnici non sunt de Ecclesia. Ergo, &c.

Prob. 2. ex Eusebio lib. 5. hist. eccl. c. 24. ubi de S. Irenæo hæc refert: *Vitorem tamen arguit, quod non rectè fecerit, abscindere à corporis unitate tot & tantas Ecclesias Dei, quæ morem sibi antiquitus traditum custodirent*. At Victor illas Asiæ Ecclesias ab unitate corporis non abscidit (si tamen revera abscidit) nisi illas excommunicando, eò quod pertinaciter renue- rent aliarum omnium Ecclesiarum in celebrando Pas- chate die dominico morem sequi. Ergo qui excom- municatur, ab unitate Ecclesiæ abscinditur. Sed qui ab unitate Ecclesiæ abscinditur, hoc ipso definit esse de Ecclesia. Ergo, &c.

Prob. 3. ex S. Augustino, lib. de unitate Ecclesiæ cap. 20. & ult. *Tunc*, inquit, *quisque praeclauditur* (à corpore Ecclesiæ) *cum visibiliter excommunicatur*. Et lib. de vera relig. cap. 6. ubi sic ait: *Alios invitât (Ecclesia Catholica) alios (per excommuni- cationem) excludit. . . . Exclusti autem aut peni- tendo redeunt (ad Ecclesiam) aut in nequitiam male liberi defluunt*.

Prob. 4. ex II. q. 3. cap. 107. ubi dicitur: *Canonica instituta, & sanctorum Patrum exempla sequen- tes, Ecclesiarum Dei violatores auctoritate Dei & iudicio sancti Spiritus à gremio sanctæ matris Eccle- siæ, & consortio totius christianitatis eliminamus*. Quibus verbis continetur formula excommunicatio- nis ferendæ. His omnibus adde, quod in for- mula, qua excommunicati absolvuntur, dicitur: *Restituo te unitati Ecclesiæ, & membrum participa- tioni*; quod certè non nisi ludicrè diceretur, si ii qui excommunicantur, non abscinderentur ab Ec- clesiæ unitate.

Obj. Excommunicatus salvari potest etiam si moria- tur antequam absolvi possit ab excommunicatione: potest enim perfectè conteri, & sic reconciliari Deo. Ergo excommunicatus est in Ecclesia: nemo enim salvatur, nisi sit in Ecclesia. R. excommuni- catum perfectè contritum, esse animo & deside- rio in Ecclesia, antequam absolvatur, quod ei ad salutem sufficit; sicut sufficit catechumeno Deum per- fectè diligenti, & de peccatis personalibus perfectè contrito, si moriatur antequam possit baptizari.

Obj. S. Augustinum lib. contra Donatistas post col- lationem cap. 20. ubi sic loquitur: *Neque enim à po- pulo Dei separamus, quos vel degradando vel excom- municando ad humiliorem penitendi locum redigimus*. R. Hunc locum esse corruptum meritò suspicatur Bel- larminus lib. 3. de Eccl. militante cap. 6. & legendum esse: *Neque enim à populo Dei non separamus, &c.* imò veram esse hanc conjecturam sufficienter probat contextus: sic enim legitur immediatè ante: *Nec ideo tamen dormit Ecclesiastica disciplina, ut corripiat inquietos*. Quod ut probet, subjicit verba, quæ hic nobis obijciuntur. Quare planè videtur legen- dum esse; *Neque enim à populo Dei non separamus, &c.* Quod confirmatur ex verbis subsequen- tibus: nam sic statim prolequitur: *Et ubi hoc facere pacis & tranquillitatis Ecclesiæ gratia non permittimus*, (hoc est, & ubi magnos peccatores sic à populo Dei se- parare non possumus, salva pace & tranquillitate Ec-

clesiæ, atque idcirco non separamus) *non tamen ideo Ecclesiam negligimus, sed toleramus quæ nolumus, ut perveniamus quo volumus, utentes cautela præce- pti dominici, ne cum voluerimus ante tempus collige- re zizania* (eque extra Ecclesiæ agrum projicere,) *simul eradicemus & triticum*.

ARTICULUS V.

Utrum etiam reprobi inveniantur in vera Christi Ecclesia.

RESPONSIO.

Non solum prædestinati, sed etiam reprobi in- veniuntur in vera Christi Ecclesia.

Prob. 1. ex Script. Nam Matth. cap. 3. dicitur: *Ipse vos baptizabit (Christus) in Spiritu sancto; cujus ventilabrum in manu sua: & permundabit aream suam: & congregabit triticum suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili*. Hic procul- dubio per aream vera Christi Ecclesia significatur; per triticum verò electi; & per paleas, quæ combu- rentur igni inextinguibili, reprobi intelliguntur.

Matth. c. 13. sic loquitur Christus: *Simile est regnum celorum sagena missa in mare, & ex omni genere piscium congreganti. Quam, cum impleta es- set, educentes, & secus litus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione sæculi: exibunt angeli, & separabunt malos de medio iustorum, & mittent eos in caminum ignis*. Hic manifestè Christus per regnum celorum intelligit veram suam Ecclesiam, quam comparat sa- genæ, quæ in mare mittitur ad capiendos pisces. Si- cut ergo ex mari in sagena congregantur pisces bo- ni & mali; ita in vera Christi Ecclesia ex mundo congregantur boni & mali homines. Item sicut ex piscibus in sagena congregatis, boni in vasa, mali verò foras mittuntur; ita ex hominibus in vera Chri- sti Ecclesia congregatis, qui perseveranter boni fue- rint, hoc est, electi in cælum; qui verò perseve- ranter fuerint mali, hoc est, reprobi in caminum ignis mittentur.

Denique sic ait Apostolus 2. ad Timoth. cap. 2. *In magna autem domo non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & lignea & fictilia; & quedam quid- em in honorem, quedam autem in contumeliam*. Hic per magnam domum significat Apostolus veram Christi Ecclesiam, quam meritò vocat magnam do- mum; cum jam videret eam tam longè latèque dif- fusam, & certò præciseret toto terrarum orbe disfun- dendam. Præterea, per vasa in honorem, electos, & reprobos per vasa in contumeliam certò certius in- telligit. Ergo, &c.

Prob. 2. ex S. Cypriano in epist. 58. ad Anton. ubi hæc scribit: *Quantus arrogantia timor est... ut quis audeat, aut facere posse credat, quod nec Apostolis concessit Dominus, ut zizania à frumento putet se posse discernere, aut quasi ipsi palam ferre, & aream purgare concessum sit, paleas à tritico conerur sepa- rare? Cumque Apostolus dicat: In domo autem magna non solum vasa aurea sunt & argentea, sed & lignea & fictilia: aurea & argentea vasa videatur eligere, li- gnea verò & fictilia contemnere, abjicere, damnare? quando non nisi die Domini vasa lignea divini ardo- ris incendio concrementur, & fictilia ab eo, cui data est ferrea virga, frangantur*. Hic 1. S. Martyr per zizania, paleas, & vasa lignea atque fictilia, mani- festè intelligit reprobos, sicut electos intelligit per fru- mentum, triticum, & vasa aurea atque argentea. 2. Et ita gravissimè reprehendit Novatianum, quod pu- taret se posse electos discernere à reprobis, holque veller ab Ecclesia separare, & sic in ea solos electos relinquere: cum tamen illam electorum à reprobis discretionem sibi Dominus reservavit, ita ut nequi- dem Apostolis suis hos ab illis discernendi concesserit virtutem; adeoque stultum sit velle electos à repro- bis discernere, & his rejectis ac separatis, ex illis solis

solis veram Dei Ecclesiam componere. Igitur ex S. Marryre, non solum, electi, etiam reprobi sunt in vera Dei Ecclesia.

Prob. 3. ratione; nam si vera Dei Ecclesia constaret ex solis electis; cum nemini datum sit, ut recte ait S. Cyprianus loco proxime citato, electos à reprobis in hac vita certo discernere; nemo posset certo cognoscere veram Dei Ecclesiam. Fallum & absurdum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Nam si nemo posset certo cognoscere veram Dei Ecclesiam; nemo posset certo scire, quamnam sint vera Scriptura, idem dic de veris Sacramentis & vera fide; quamnam enim sint vera Scriptura, certo sciri non potest sine testimonio vera Dei Ecclesiae certo cognita. Unde S. Augustinus alicubi ait, se non crediturum Evangelio, supple tanquam Scriptura verè divina, nisi ad credendum commoveret eum autoritas Ecclesiae, verè scilicet; non enim aliam intelligit, aut etiam intelligere potest, Ergo, &c.

Obj. Vera Dei Ecclesia, cum sit Christi ovile, constare non potest nisi ex Christi ovibus. Atqui soli praedestinati sunt oves Christi. Ergo, &c. *R. neg. min. Probabis min.* ex S. Aug. tract. 45. in Joannem, ubi dicit solos praedestinos esse oves, & reprobos, etiam fideles & iustos, oves non esse, sed lupos. Postquam enim dicit: *Secundum ergo istam praesentiam Dei & praedestinationem, quam multa oves foris! multi lupi intus!* sic se ipsum explicat: *Quid est quod dixi quam multa oves foris! quam multi modo luxuriantur, casti futuri! quam multi blasphemant Christum, credituri in Christum! ... & hi oves sunt: veruntamen modo vocem alienam audiunt, alienos sequuntur. Item quam multi intus laudant, blasphemantur! casti sunt, fornicantur! ... stant, casti! & non sunt oves (de praedestinis enim loquimur: de his loquimur, quos novit Dominus, qui sunt ejus) & tamen ipsi quamdiu recte sapiunt, Christi vocem audiunt.* Ad solutionem.

Nota. Homo dici potest ovis duplici modo, secundum praedestinationem scilicet, & secundum praesentem iustitiam. Qui ovis est secundum praedestinationem tantum, est ovis potentia tantum, & actu lupus: tales sunt ii omnes, qui inter paganos vel haereticos nati & educati, aliquando tandem convertentur ad veram fidem, & Ecclesiam ingredientur, in eaque iustificari per gratiam Christi, vocem ejus perseveranter audient, adeoque perseverabunt in statu iustitiae. Qui ovis est secundum praesentem iustitiam tantum, est tantum potentia lupus, & ovis actu: tales sunt ii omnes, qui actu fideles sunt & iusti, atque ita actu Christi vocem audiunt, sed non perseveranter audient, quia aut ex ovili fugient, & deserent Ecclesiam, aut usque in finem in ovili manentes, in statu iustitiae usque in finem non perseverabunt. His praesuppositis,

R. Itaque cum Augustinus dicit, *Quam multa oves foris*, loquitur de iis, qui oves sunt secundum praedestinationem tantum; qui oves sunt potentia, non actu; qui nondum sunt oves, sed erunt; qui nondum vocem pastoris audiunt, sed audient, & perseveranter audient. Cum dicit, *Quam multi lupi intus*, loquitur de iis, qui sunt oves secundum praesentem iustitiam tantum; qui non actu, sed potentia sunt lupi; qui nondum lupi sunt, sed erunt; qui pastorem audiunt & sequuntur, sed desinent audire & sequi, ut audiant & sequantur alienos.

Juxta Augustinum, qui foris sunt per infidelitatem, vel mores corruptos, si praedestinati sunt, sunt oves, quatenus inextricabiliter pertinent ad numerum eorum, qui vocem pastoris audient, & perseveranter audient; unde inextricabiliter futurum est, ut vocem pastoris audiant, & perseveranter audiant. Juxta eundem, qui intus sunt per fidem & charitatem, si praedestinati non sunt, sunt lupi, quatenus inextricabiliter pertinent ad numerum eorum, qui aut omnino non audiunt, aut certe non perseveranter audiunt vocem pastoris: unde infallibiliter futurum est, ut aliquando pastoris vocem audire

desinant; ut alienum sequantur, & alienum sequendo, male vitam finiant.

Juxta Augustinum, praedestinati omnes, etiam ii qui nondum pastoris vocem audiunt, oves sunt; nulli verò reprobi, etiam ii qui audiunt vocem pastoris, sunt oves, ovium nomine intelligendo eos omnes & solos, qui Christum dicentem, *Qui perseveravit usque in finem; salvus erit*, sic tandem audiunt, ut in accepta iustitia perseverent finaliter; adeoque oves sumendo eo sensu, quo sumit Christus ipse, cum ait Joan. c. 10. *Oves meae vocem meam audiunt; & ego cognosco eas, & sequuntur me: & ego vitam aeternam do eis: & non peribunt in aeternum: & non rapiet eas quisquam de manu mea.* Vide locum Augustini citatum.

Porro quia praeter hanc ovium acceptionem, secundum quam dixerit S. Augustinus, est alia etiam propria, pro iis scilicet, qui pastorem audiunt & sequuntur, sive in audiendo & sequendo pastore finaliter perseveraturi sint, sive non, & hoc nullibi negat S. Doctor; nullibi negat reprobos in vero aliquo & proprio sensu esse oves Christi, cum & quamdiu fideles sunt ac iusti, adeoque cum & quamdiu Christum pastorem audiunt & sequuntur. Sic cum negat reprobos, etiam fideles ac iustos, esse verè filios Dei, filium Dei strictissime sumit pro eo omni & solo, qui in filiorum Dei adoptione perseveraturus est finaliter, proindeque aeternam hereditatem consecutus: nec differtur illos esse Dei filios in alio vero ac proprio sensu, quatenus scilicet secundum praesentem statum iustitiae in quo sunt, verum jus habent ad hereditatem aeternam, eam re ipsa consecuturi, si, ut possunt, in iustitia statu usque in finem permanerent. Vide Bellarm. lib. 3. de Eccl. milit. c. 7.

ARTICULUS VI.

Utrum etiam imperfecti inveniantur in vera Christi Ecclesia.

RESPONSIO.

Non solum perfecti, sed etiam imperfecti, hoc est, qui in venialia labuntur peccata, inveniantur in vera Christi Ecclesia.

Prob. Nam si tales non possent esse de vera Christi Ecclesia, nulla posset esse in terris vera Christi Ecclesia. Absurdum conseq. Ergo, &c. *Prob. conseq.* Nam praeter ipsum Christum sanctissimam ejus Matrem, nulli sunt, vel fuerunt, aut erunt, qui omnino peccato, etiam levi & veniali careant. Ergo, &c.

Prob. ant. 1. Ex Script. Nam dicitur Jacob. cap. 3. *In multis offendimus omnes.* Et 1. Joan. c. 1. *Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.* Hinc Matth. c. 6. omnes nullo excepto, jubentur dicere. *Dimitte nobis debita nostra.* 2. Ex unanimi Patrum consensu; pro quibus omnibus sit S. Augustinus lib. de spir. & litt. c. 36. & ult. ubi postquam allegavit textus à nobis allegatos, sic statim prosequitur: *Sed quoniam haec falsa esse non possunt, illud esse consequens video, ut quamlibet vel quantamlibet in hac vita potuerimus definire iustitiam, nullus in ea sit hominum, qui nullum habeat omnino peccatum; omnique homini sit necessarium ... dimittere, ut dimittatur illi.*

Obj. Ephel. c. 5. dicitur Christus dilexisse Ecclesiam, & se ipsum tradidisse pro ea, ut exhiberet ipsi sibi gloriam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid hujusmodi; sed ut sit sancta & immaculata. *R.* Ecclesia ab Apostolo talem describi propter iustos, qui in ea magno numero semper fuerint, sunt, & erunt. Porro iusti dicuntur hic primò non habere rugam, quæ est signum vetustatis, quia in baptismo veterem hominem exuerunt, & induerunt novum. 2. Non habere maculam, propter quam scilicet sint ingrati Deo & odibiles, quia nullum habent peccatum mortale. 3. Esse gloriosi, tum quia habent gratiam sanctificantem, qua decori sunt, & gra-